

хідно, щоб працювати та досягати результатів у роботі в полікультурному середовищі засобами професійного спілкування.

Отже, високий рівень знань і навичок з професійного спілкування іноземною мовою досягається як завдяки формуванню соціокультурної компетенції під час вивчення іноземної мови, так і під час вивчення дисциплін професійного спрямування.

Список літератури

Андреева Г. М. Психология социального познания / Г. М. Андреева. – М., 1997.

Орбан-Лембрик Л. Е. Психология професійної комунікації : навчальний посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Чернівці : Книги – XXI, 2010. – 580 с.

Beckwith, Doug. Intercultural Communication in the Workplace // Responses to English for Specific Purposes. – P. 98-102.

ДОПОМІЖНІ ЗАСОБИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ТЕХНІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Н. В. Рак
І. М. Дробіт

Поняття компетентності відповідно до Міжнародного департаменту стандартів навчання та освіти визначається як спроможність кваліфіковано проводити діяльність, виконувати завдання або роботу. При цьому поняття компетентності містить у собі знання, уміння, навички, ставлення, що дають змогу особистості ефективно діяти або виконувати певні функції, спрямовані на досягнення певних стандартів у професійній галузі або певній діяльності [1].

Перекладач технічної літератури має розуміти технічні терміни, подати мовою оригіналу, та вміти обирати найбільш влучні відповідники мовою перекладу. Він також повинен знати специфіку вживання технічних жаргонізмів та адекватно передавати їх засобами мови перекладу, зрозумілими реципієнтам [2]. Загалом, для отримання позитивного результату недостатньо

лише бути хорошим перекладачем та використовувати двомовні словники, які до того ж часто містять застарілу інформацію. Слід обов'язково розуміти специфіку процесів, які відбуваються у тій чи іншій галузі науки та техніки, уміти відшукувати необхідні джерела інформації (спеціалізовану технічну літературу), мати навички роботи з мережею Інтернет. У зв'язку з тим, що розвиток промисловості, а також поява нових термінів та понять для позначення приладів, виробничих процесів або інноваційних удосконалень часто випереджає вихід друком словників та довідників з цих галузей, вагомим додатком до підручників та лекційних матеріалів сьогодні є Інтернет-ресурси, а саме блоги провідних перекладачів. Блог – це вид соціального програмного забезпечення, основною ідеєю якого є обмін власним життєвим та професійним досвідом із аудиторією. Професійні перекладачі часто користуються блогами як засобами соціальної взаємодії для поширення свого досвіду. Існує чимало блог-платформ, на яких можна розміщувати інформацію. Наприклад, Андрій Маслюх веде свій щоденник на платформі wordpress за адресою <http://andriymasliukh.wordpress.com>, Лев Грицюк використовує платформу blogspot, адреса його записів – <http://levhrytsyuk.blogspot.com>.

Блоги професійних перекладачів корисно застосовувати з освітньою метою, зокрема британські методисти Н. Хоклі та Г. Дадні розробили низку методичних рекомендацій щодо використання блогів у навчальному процесі (How to... С. 87–95). На нашу думку, при підготовці перекладачів технічного спрямування варто звертати увагу на вузькоспеціалізовані блоги, які стосуються конкретних галузей або сфер діяльності. Прикладом є блог Ізраїля Шалита (засновника інженерної перекладацької компанії “Інтент”) <http://i-shalyt.livejournal.com>, розміщений у “живому журналі”, популярної блог-платформи для ведення онлайн-щоденників.

Створений у 2011 р., блог налічує тридцять дев'ять записів, які стосуються технічного перекладу. Кожен із записів містить чимало посилань на веб-сторінки або друковані джерела до конкретної тематики, детальні статті з електротехніки, особливості термінологічних стандартів, рекомендації щодо технології технічного перекладу. Важливим посиланням, яке доповнює майже кожен допис, є перехід на сайт <http://intent.gigatran.com>. Веб-сторінка пропонує чимало матеріалів з технічного перекладу, які згруповані у довідниках і глосаріях з 26 галузей технічних наук (серед яких важливими для перекладачів, що навчаються у Львівському університеті безпеки життєдіяльності, з огляду на їх спеціалізацію, є такі рубрики: “Безпека. Охорона”, “Гідравлічні і пневматичні системи”, “Випро-

бування. Надійність. Якість”, “Транспорт”, “Електротехніка, енергетика, вимірювання, автоматика та інформаційні технології”).

Принципи роботи глосаріїв та довідників демонструють три відеоролики. Російська, англійська, німецька, французька мови глосаріїв дають змогу користуватися дванадцятьма напрямками перекладу. Глосарій містить такі розділи: переклад терміна (відповідники різними мовами), тлумачення (у багатьох випадках – це витяги з відповідних національних та міжнародних стандартів), близькі або споріднені поняття, синоніми, а також розділ “недопустимі відповідники” – надзвичайно корисний як для тих, хто навчається, так і для тих, хто вже займається професійною діяльністю. Важливою є опція “повідомити про помилку”, яка має можливість якісно оновлювати матеріали сайту та блогу.

За допомогою практичних порад блогу, а також довідників і глосаріїв можна вирішувати практичні перекладацькі задачі – шукати еквіваленти термінів та понять з певної сфери, уточнювати значення термінів та особливості їх вживання у певній галузі. Дані Інтернет-ресурси можуть слугувати допоміжними засобами формування професійної компетенції перекладачів технічного спрямування, а саме сприяти розумінню суті технічного тексту, поданого мовою оригіналу, принципів роботи дії приладів або технологічних процесів, описаних у технічній документації, тощо. Блоги професійних перекладачів та вузькоспеціалізовані сайти, що містять глосарії та довідники, мають бути невід’ємною складовою навчального процесу.

Список використаної літератури

1. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2002. – 564 с.
2. Spektor J. Michael-de Teja. Ucana. ERIC Clearinghouse on Information and Technology Syracuse NY. Competencies for Teaching. ERIC Digest. Competence. Competencies and Certification.-p1.

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ ПРИ НАВЧАННІ ГРАМАТИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Н. М. Сабанська

У сучасному стрімко мінливому світі молодь повинна вміти вилучати із загального потоку інформації саме ту, якої потребує, шукати відповідний контекст для нових ідей, знань, знахідок. Тобто інформація, яку отримують студенти, повинна сприйматися ними усвідомлено, творчо.

Щоб добре орієнтуватися у великому потоці інформації, студенти повинні вміти ефективно опрацювати її, застосовуючи набуті знання, уміння та навички, знаходити в ній значущі ідеї, які можна було б у майбутньому використати на практиці.

На ефективність формування творчої самостійності особистості впливає: створення атмосфери творчості і співробітництва, підтримка і спонукання до висунування і реалізації ініціатив, застосування особистісно-орієнтованого підходу до творчої роботи, диференціація методів і засобів навчання залежно від етапу засвоєння знань. Формування творчої особистості слід розглядати в єдності трьох сторін: навчання, розвитку і виховання. Розпочинається творча діяльність, перш за все, з творчого ставлення до знань. Навчальний процес є єдністю репродуктивної діяльності, коли знання відтворюються, і перетворювальної – коли в процесі їх засвоєння студент уявляє, комбінує, змінює. Перед нами постає складна проблема – як сформулювати особистість, здатну творчо засвоювати знання. Вирішення її вимагає впровадження активних навчальних технологій.

Для формування у студентів інтересу до навчання і розвитку їх творчої активності, професійного інтересу однією з важливих і ефективних форм роботи є підготовка до семінарських занять та активної участі в обговоренні порушених проблем. На семінарських заняттях студентіві потрібно навчитися самому організовувати свою діяльність як на рівні переконань і знань, так і практичних умінь, що сприяє розвитку інтересу до оволодіння необхідними знаннями. Одним з основних у стимулюванні творчої активності студентів є використання творчих завдань та інтерактивних вправ, які виступають активною формою і засобом набуття творчих умінь і навичок в умовах активної роботи мислення, напруги пам’яті, актуалізації всіх накопичених знань. Такі завдання і вправи сприяють фор-

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**ОСВІТНЬО-НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
І ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ УКРАЇНИ**

Тези VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
(15 листопада 2013 року)

Організаційний комітет конференції:

голова оргкомітету – ректор академії доктор педагогічних наук, професор генерал-лейтенант Райко В. В.;

заступник голови оргкомітету – заступник ректора академії з навчальної та наукової роботи доктор технічних наук, професор, заслужений працівник освіти України полковник Катеринчук І. С.;

відповідальний секретар оргкомітету – начальник відділення науково-дослідного відділу кандидат психологічних наук майор Заболотний С. М.;

члени оргкомітету:

начальник науково-дослідного відділу доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник полковник Торічний О. В.;

начальник навчального відділу кандидат технічних наук, доцент полковник Псьол С. В.;

начальник факультету іноземних мов та гуманітарних дисциплін доктор психологічних наук, професор підполковник Волобуєва О. Ф.;

начальник кафедри оперативного мистецтва доктор військових наук, старший науковий співробітник полковник Кириленко В. А.;

начальник кафедри транспортних засобів та спеціальної техніки доктор технічних наук, доцент полковник Лисий М. І.;

начальник кафедри загальнонаукових та інженерних дисциплін доктор технічних наук, професор полковник Боровик О. В.;

начальник видавництва полковник Свідерський О. З.;

начальник відділу по роботі з персоналом полковник Атаманчук Я. І.

Освітньо-наукове забезпечення діяльності правоохоронних органів і військових формувань України : тези VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 листопада 2013 року). – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2013. – 816 с.

До даного видання включені тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної конференції “Освітньо-наукове забезпечення діяльності правоохоронних органів і військових формувань України”, яка відбулась 15 листопада 2013 року у м. Хмельницький на базі Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

СУЧАСНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ УКРАЇНИ

М. М. Литвин

Сучасний стан системи охорони державного кордону України пов'язаний з необхідністю адекватного реагування на низку ризиків.

По-перше, це група факторів зовнішнього впливу на прикордонну безпеку, зокрема:

глобалізація світового політичного та економічного простору і як наслідок – потреба у відкритості кордону для законного міжнародного руху, транскордонного руху товарів і послуг;

необхідність удосконалення правоохоронної діяльності для упередженого та адекватного реагування на сучасні виклики та загрози;

обмеженість у часі та ресурсах для подальшого підвищення ефективності прикордонної діяльності.

По-друге, недостатня увага як науковців, так і практиків до дослідження питань формування прикордонної політики та державних механізмів її реалізації.

Слід урахувати, що динаміка і масштаби змін у прикордонній сфері обумовлюють запровадження гнучкої прикордонної політики, потребу її постійного адаптування до реальних і потенційних загроз, що ставить перед науковцями низку важливих теоретико-практичних завдань, одне з яких – формування категоріально-понятійного апарату, зокрема чотирьох базових понять: прикордонна політика, прикордонна безпека, інтегроване управління кордонами, прикордонна діяльність.

Прикордонну політику необхідно розглядати як сукупність заходів (державних механізмів), спрямованих на забезпечення суверенітету, недоторканності й цілісності території, реалізацію та захист національних інтересів і безпеки держави в її прикордонній сфері. Засади прикордонної політики

<i>Лотошнікова С. А., Попович Н. Г.</i> Іноземна мова як засіб досягнення професійної реалізації особистості	727
<i>Молотай Л. А.</i> Особистісно-орієнтовані технології як засіб формування професійної орієнтованості студентів	730
<i>Мороз Н. В.</i> Формування іншомовної професійної компетентності особистості засобами іноземної мови	733
<i>Назаренко Н. С.</i> Особливості організації мовленнєвої підготовки на заняттях з іноземної мови	735
<i>Палагнюк М. Г.</i> До питання про сенсову структуру слова (на матеріалі дієслів сучасної німецької мови).....	736
<i>Петраш А. І., Лопатка В. Д.</i> Завдання та їх роль у навчанні другої іноземної мови	738
<i>Петренко О. В., Старченко Я. С.</i> Проблема корекції помилок при викладанні іноземної мови	740
<i>Пілішек С. О.</i> Основні засади успішності професійного спілкування іноземною мовою у полікультурному середовищі.....	742
<i>Рак Н. В., Дробіт І. М.</i> Допоміжні засоби формування професійної компетенції перекладачів технічного спрямування	744
<i>Сабанська Н. М.</i> Розвиток творчого мислення студентів-філологів при навчанні граматики німецької мови	747
<i>Стрілець Л. К., Купман С. М.</i> До проблеми формування автономної професійної мовної особистості на заняттях з іноземної мови професійного спілкування у військовому виші шляхом застосування комунікативних стратегій.....	749

<i>Третяк В. В.</i> Мультимедійні технології як інструмент навчання	750
<i>Цвяк Л. В.</i> Значення міжнародного стажування для професійного становлення майбутнього охоронця кордону.....	753
<i>Юркова В. П., Рудь В. І.</i> Формування професійно-спрямованої соціокультурної компетенції в процесі навчання французької мови.....	756
<i>Яремчук І. А., Яковець А. В.</i> Навчання англійської мови прикордонників країн Євросоюзу.....	757
Відомості про авторів.....	760